

tanárjelölt

?

általánosságjelölt

A többség véleménye szerint egyik sem. Mi bölcsészhallgatók vagyunk, bár még ezt is meg lehet kérdőjelezni, akármennyire rendben van is minden a beiratkozás körül.

Vannak, akik szeretnék élesen, határozottan szétválasztani a tanár- és tudósképzést. A tanárjelölt tanuljon a gimnáziumi anyagnál valamivel többet, azt jó alaposan, hogy ne jöjjön zavarba, ha a kíváncsi gimnazisták megkérdezik egyet a mást. Miért lenne szüksége arra, hogy megismerje a magyarországi birtokok típusait és megoszlását az 1848 előtti években, ráadásul részletesen és alaposan? Így a "szeparatisták". Szerintük a tanárjelölt akár két-három év alatt is felkészülhet, tanuljon a kiválasztott, a leendő tudós 5 hosszú éven át. Sokan javasolnak ilyenféle megoldást a "kétes halmazállapot" megszüntetésére. Nem is lenne ez rossz, ha a tanterv méreteiben lenne a hiba.

A hal. feje viszont nem a tanterv, nem is a hallgatók jó részének passzivitása, tájékozatlansága, nem is az előadásnak nevezett, néha bizony éveken át szinte rituálisan azonos "előimádkozás". Általánosságban a szemlélet a gondolkodás/vagy inkább nemgondolkodás/ iszonyú konzervativizmusában látom az alapvető hibát - abban a konzervativizmusban, ami legfeljebb negyedéven engedi ráébredni a hallgatót, hogy "más muzsika kell". Ez okozza mindazokat a

jelenségeket, amelyeket naponta tapasztalva, sokan sem tanár, sem tudósjelölteknek, sem felnőtteknek nem mondhatjuk magunkat.

A panaszkodás szavait mérsékelni kell. Az is igaz, hogy nagyon sok kolléga, aki a bölcsészkart elvégezte, most jól és eredményesen dolgozik iskolákban vagy tudományos intézetekben vagy éppen a Kar tanzsékein. Azt várni hogy mindenki jól dolgozzék nálunk, hát az utópia, de legalábbis maximalizmus. A "többet" viszont jogos igény! Illetve nem többet - "csak másképp!"

Sok esetben megállapítottuk, hogy a papíron reánk kirótt követelményeket, tekintve, hogy egy nap csak 24 órából áll, - egyszerűen lehetetlen elvégezni. Elvben - és a legtöbbször gyakorlatban is - igen keményen dolgozni kell, hogy a bölcsész-ből kétes értékű és irányultságú - diplomás ember legyen. Ez a lehetőség fennáll, mégpedig ijesztően nagy mértékben, és nem éppen úgy, hogy kimondhatnánk: "Embere válogatja". Ez igaz, de túl kevés ebben az esetben.

A hallgatókban megvan a gondolkodás képessége, ezt hangsúlyoznám elsősorban minden ellenkező hireszteléssel szemben. Az előadásokat, ami az információk mennyiségét illeti, nem érheti kifogás. A kötelező anyag szinte sok. A heti óraszám magas. Szóval akár hozzánk is nőhetne a szék.

A képzés mégsem korszerű, nem is színvonalas. Akkor sem lehetne az, ha az embernek gyorsfényképezőgép és magnetofon lenne a fejében. Ha a hallgató a földön kuporogva kapja a nyakába egy-egy szigorlat kötelező anyagát, bizony nem fogja áttekinteni soha, és csak a súlyát cipeli választott szakmájának, az érdeklődés csak vágy marad. Aktivitást, tájékozódást, öntevékenységet igazságtalanság lenne elvárni a görnyedt robotolótól. Kérdés: ki lesz jó tanár? Aki szereti a

tárgyát, foglalkozik vele, vagy aki huzza az igát, és örül, ha leheteti? A válasz házi feladat.

Nem csoda hát, hogy a lógósnak nincs nagy lelkiismeretfurdalása. Nemcsak ő a hibás, ha elveszti hivatásának alig rügyező szeretetét. Ha meg ez odavan, legfeljebb ösztöndíját veszítheti.

Persze vannak, akik megtalálják az emberi munka lehetőségét, talpra állnak, szétnéznek, szelektálnak, mozognak - ők kiugranak az átlagból. Közös tulajdonságuk: valaki vigyáz rájuk! Irányítja őket, módszertani utmutatást, tanácsokat, egyéni feladatokat ad nekik. Egyedül pokolian nehéz aktivvá, tájékozottá válni.

Nem szabad engedni, hogy az egyetemre kerülő gimnazista gimnazista maradjon - talán lomhább és szomorubb. Jó lenne rádöbenteni mindenkit: Nem az vagyok akit tanítanak - az vagyok aki tanul. Talpra kellene állítani m r a kezdet kezdetén mindenkit, különösen azokat, akik mélyebbről, tanyáról, faluról jöttek, megtanítani azt, hogyan használják saját fejük szép tehetőségét. Például: gondolkozzunk kritikusan. Nem sok kellene ehhez, - kezdettől, az első tételtől több konzultáció, több munka, kevesebb robot.

Eleve képtelenség, hogy "hivatalos" színvonalkülönbség legyen ugyanazon az egyetemen tanár- és tudósjelölt között.

De f é l i g - m e d d i g
a z o k t a t á s ó s é r
t é k e l é s r e n d s z e
r e r é v é n e l ő i d é
z e t t é s t á m o g a
t o t t n i v ó t l a n s á g
...??!!

Az utóbbi időben sok jó reform, változás segített, hogy az egyetemisták többségét aktív munkára, önállóságra ösztönözze. Helyzetünk - egy oktatási rendszer alkonyán állunk, és már égetően sürgős a séma teljes széttrörese - megnehezíti számunkra - a régi merevség közepe - az új lehetőségek rugalmas megragadását. A merevség feloldásához kerünk segítséget, hogy nagyobb legyen az

okos irányítás szerepe, mint a mechanikus szájberágásé, hogy legyünk bölcsészhallgatók, tanár és tudósjelöltek - szóval, hogy teljesebben megvalósíthassuk önmagunkat.

Ecsedy István

Doboss Gyula: Fafaragás